

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor. — fl.
Fél évre	4 kor. — fl.
Negyed évre	2 kor. — fl.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily
írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez
küldendők.

Megjelenik
minden Kedden.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak
helye 20 fl. Ajánlközásoknál eladás vételnél
minden szó után előre beküldendő 4 fl.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
sékelt díjak egyezség szerint.

VI. évfolyam.

Szászsebes, 1902. Május 13.

33. szám.

Fizetésrendezés.

Azt mondja a szentírás, hogy még csak Krisztus urunk koporsóját sem őrizték ingyen, hanem az örök megosztottak annak palástján. Nyilvánvaló tehát ebből, hogy minden szolgálat, melyet bárki másnak teljesít, jutalmazandó akár fizetéssel, akár köszönettel már a szerint, hogy hivatásszerűen teljesítjük azt, vagy pedig szíveségből. Ez az elv csakugyan meg van az emberi életben mindenütt, csak az alkalmazása nem mindig egyformán igazságos, mert míg néhol a munkának alig nevezhető tevékenység aránytalanul magasán van díjazva, addig másutt a fárasztó szolgálat alig nyújt egyebet száraz fekete kenyérnél, ez azonban mindig úgy volt, mióta fennáll a világ s nyilván úgy is fog maradni annak végeig, erről tehát fölösleges szószátyárkodni, mert az különben sem sokat használ. Több szó fér azonban a munka díjazásánál alkalmazott méltányossághoz.

Az erdészeti altisztek köztudomás szerint szinte olyan szolgálatot teljesítenek, mely megköveteli az ő díjazását és elismerését, még pedig nem csak magától a szolgálatadótól, mint a kinek ebből a szolgálatból közvetlen anyagi haszna van, hanem a haza minden polgárától, mert hiszen az erdészeti alkalmazott akkor, midőn a reá bízott erdőt gondozza, a kihasznált helyébe újat terem, az egész ország

javát előmozdító funkciót teljesít, szolgálatot tesz tehát nem csak a saját gazdájának, hanem a hivatalnoknak, iparosnak, mezőgazdának egyaránt.

Az ilyen közhasznú szolgálat mindenesetre érdemes arra, hogy megfelelően díjaztassék, legalább is olyan mértékben, hogy az azt teljesítő ennek révén a maga és családja számára szükséges mindennapi kenyeret megkereshesse, gyermekeit tisztességesen felnevelhesse.

Ezt a díjazást természetesen első sorban az erdőnek birtokosa lenne hivatva szolgáltatni s csakugyan vannak is köztük számosan olyanok, kik erdészeti alkalmazottjaikat tisztességes és a megélhetést eléggé biztosító javadalmazásban részesítik s ezek közt véleményünk szerint maga az állami kincstár vette kezébe a vezető szerepét, sajnos azonban, hogy az erdőbirtokosok nagyobb része vagy nem akar, vagy nem tud méltányos lenni s míg a szolgálat pontos teljesítését megkívánja, azzal, hogy ezt eléggé díjazza-e, vajmi keveset törődik.

Azok közé az erdészeti altisztek közé, kik a szolgálatukért nyújtott javadalmazásból megélni s abból legszerényebb igényeiket is kielégíteni nem képesek.

Hogy ez az állításunk nem légből kapott, hanem a szomorú valóságnak teljesen megfelel, arról mindenki, a ki a mai megélhetési viszonyokat s azokból kifolyólag egy család

élelmi és ruházkodási szükségleteit csak kissé ismeri, könnyen meggyőződhetik, ha utána néz annak, hogy mennyire rug az a javadalmas, melyben a járási, községi, közbirtokossági stb. erdészeti altisztek manapság részesülnek. Találni fognak itt 400—800 korona közt változó fizetéseket, melyekből — miután az illetők nagyobb részt sem lakást vagy lakpénzt, sem tüzfát vagy annak megváltási díját, sem semmi néven nevezendő egyéb mellékjavadalmaszt nem kapnak — háztartásaik összes kiadásait fedezni kénytelenek.

Ha már most ebből a fizetésből elvesszük a lakpénzt, a ruházat, a tüzifa árát, az orvospatika, iskola költségeit, no meg a jövedelmi és esetleg egyházi adót, szóval ha azt ennyi oldalról körülnyírbáljuk, bizon vajmi kevés lesz az, a mi ezen túl még a mindennapi kenyérre megmarad még a legmagasabbnak vett 800 korona fizetésből is, hát még aztán a legalacsonyabból?!

Azt hisszük, hogy ilyen parányi fizetésekből még a legalacsonyabbra leszorított kívánalmak sem nyerhetnek kielégítést, hanem az azt huzók — ha csak a sors magánvagyonnal meg nem áldotta őket — nyomorogni kénytelenek, már pedig ez alig lenne megengedhető olyan szolgálatnál, melynél az azt teljesítőnek nem csak a megélhetésre, de arra is szüksége van, hogy tekintélye a köznép előtt semmiképp sem szenvedjen csorbát, már pedig tudjuk, hogy a mai kor fonák felfogása miatt

semmi sem rontja annyira a tekintélyt, mint a szegénység vagy nyomoruság.

Az ilyen rosszul fizetett alkalmazott nagyon gyakran jut abba a helyzetbe, hogy segítségért, támogatásért polgártársaihoz kénytelen fordulni. Vajjon ezek nem formálhatnak azután bizonyos ellenszolgálmányokra jogot, melyek megadása egyenesen beleütközhetik a hivatali kötelességeikbe?

A mi az emberben a munkakedvet, a lelkesedést lelohasztani és apasztani legjobban képes, mindenesetre a nyomoruság, az anyagi zavarokkal való küzködés, míg ellenben annak fokozására semmi sincs olyan kitűnő befolyással, mint a jólétből kifolyó meglegedés és a házi gondoktól mentes életmód. Nyilvánvaló ebből, hogy az erdészeti altisztek nyomoruságos helyzete nem csak rájuk és kedélyükre hat nyomasztólag, hanem átmegy ez magába a szolgálatukba is, melyet azután természetesen nem teljesíthetnek azzal a buzgósággal és ügyszeretettel, mint a hogy azt az ő saját szívük vágya, de még erdőgazdaságunk rendkívül fontos volta is megkívánna s így végső sorban az erdészeti alkalmazott nyomoruságos helyzetének a szegény ártatlan erdő vallja legnagyobb kárát s károsodik ez által különben is eléggé szegény hazánk.

Ezen a válságos helyzeten okvetlenül segíteni kellene, csak az a kérdés: hogyan? A községi és közbirtokossági erdők a régi idők romboló s rabló gazdálkodása folytán

M A R A.*

Az öreg Máté Zsiga kikullogott a kertjébe. Szép kis jóság volt, gondozott lombos fákkal, illatos tarka virágokkal tele, akár egy úri park. Határlott az erdészék kertjével. Akkurátosan a szomszédja volt. De oda is illett ám. Mert úgy akarta Máté Zsiga, hogy ne restelkedjék a földje miatt. Teremhet az ő göröngyein is virág és zizegő levelű egyenes fa, hát teremjen, nőjön. Nyitott biblia lapja minden falevél, minden virágszirom. Rajtok az Isten hatalma, jósága. Mért ne legyen neki egy ilyen bibliája, fohászszal imával tele? — Van is. Istennek hála érte!

A kert kékülő-zöldülő cifra ajtajánál megállt

*Mutatvány a Besztercebányán megjelenő „Havi Szemle” című folyóiratból.

Máté Zsiga. Évtizedes szurtos pipáját betette a mellényzsebébe, hogy ne alkalmatlankodjék — úgy se égett már, — aztán bepillantott a résen.

— Ott van a lelkem, — dünnyögött mosolyogva, — ott, az én kicsiny virágom, szép nyíló liliumom — szegényke.

A nagy almafa alatti gyepdonon ült. Fénylő, fekete szemeit az égre irányította, áhitattal, vágygál, édes sejtelemmel. Összekulcsolt kezei térdein nyugodtak. Néha-néha összeszorította őket oly erővel, hogy élénk pir futotta át halovány arcát.

Egy állomkép szált le akkor előtte bizonynyal, egy ragyogó szép álamkép, mely örömet, boldogságot ígér. Nem tudta megragadni. Elszállt, mint a hogy eltűnik az életben millió fény, s útjára lép megannyi fekete árnyék.

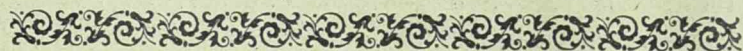
Egy könnyesepp esett alá a leány szeméből.

— Mara! — kiáltott fel erre az öreg Máté remegő hangon és sietve odacsoszogott, hogy leolvashassa annak a könynek keserűségét.

letarolva a tulajdonosnak nem hogy jövedelmet nyujtanának, de még jókarba hozataluk s felujításuk új és új áldozatot követel tőle, itt tehát jóformán teljesen sikertelen kísérlet a személyzet fizetésének javítását kérni, de ha itt nem, hát hol? Itt, mint sok más helyütt ismét csak az államnak kellene közbelépnie oly módon, mint a hogy ezt megcselekedte az egyházakkal, midőn a lelkészek és tanítók fizetésének minimumát megállapította s ott, a hol ezek azt sem képesek fizetni, maga az állam nyújtja feléjük segítő kezét s pótolja a hiányzó összeget.

Nem lehet elvitatni, hogy a nép nevelése, erkölcsének nemesítése az emberi társadalom s így az állam legfőbb feladatát képezi, de ismét azt sem lehet tagadni, hogy erdeink fentartása nem csak erdő, — de mezőgazdaságunk egyik legfontosabb tényezője, melynek hatásossá tételénél szintén nem szabad bizonyos áldozatoktól visszariadni. Vegye tehát kezébe az állam az olyan erdészeti altisztek fizetésének a rendezését, kik a szolgálatuk mostani javadalmazásából megélni nem bírnak s pótolja ő azt az összeget, melyet a szegényebb erdőbirtokosok erdeik jövedelméből fedezni nem bírnak, vagy pedig hárítsa ezt a közérdekű kötelességet az országos erdei alapra s ha szükséges, növelje ezt az által, hogy az erdőkárosításoknál a birságokat a most alkalmazottaknak akár a tizszeresére is felemeli, mi egyuttal alkalmas mód lenne az annyira elharapózott erdőkárosítások apasztására is.

Az erdők állami kezelésbe vétele új kötelességeket és nagyobb felelősséget hozott az altisztekre, méltányos lenne tehát, hogy ugyanabból kifolyólag a javadalmazás is aránylagosan megjavíttassék.

Több elővigyázat a vadászfegyverek használatánál.

Azon szokás, midőn egy vadász — ha maga előtt valamit észrevett, puskáját arcához nyomva és a vadra czélozva, azt futásban valamelyes nyiladékon avagy a vadászvonalon át is követi azon célból, hogy reá lőhessen, egy — szavakkal alig kifejezhető — könnyelmű és vétkes cselekmény. Az ilyen feltétlenül tiltott cselekményre semmiféle szó nem eléggé drasztikus. Az efféle sületlen vadászra a kemény szidalmak egész záporát zuditsuk úgy, hogy az minden czókmókját összeszedve, azonnal eltávozzék. Minél nagyobb lármát csap ilyenkor a vadászatvezető, annál jobb, mert sem rang, czim nem képezhet ilyenkor mentséget vagy enyhítő körülményt, hiszen a legkiváltságosabb egyének sem áll jogában, hogy könnyelmű viseletével embertársainak veszedelmére legyen. A hivatásos vadászok pedig elvül tüzzék ki azt, hogy olyan esetekben, midőn a lelkiismeretlen könnyelműség fennforog, a hibásat irgalom és kegyelem nélkül a vadászatról azonnal távolítsák el, mert csakis ez fog a többiekre hatni és őket elővigyázatra készíteni.

A hajtóvadászatoknál azért fordul elő annyi szerencsétlenség, mert azon esetek, melyek a löfegyverrel való könnyelmű bánásmód által előidéztenek, büntetlenül maradnak. S ha már a szerencsétlenség megtörtént, akkor a többi vadásztársak

— Isten hozta kigyelmedet édesapam! — üdvözölte a leány vidáman, mosolygó szemekkel, aztán nyomban hozzáfogott a jelentéshez, hogy hát az almára senki sem fanyalodott rá; — akkora tolvaj se nézett át a kerítésen, mint a bořsó; — a körtének ugyan csak hull a férgese; — meg hogy az őszi rózsa gyönyörűségesen szép.

— Úgy-e édes apám? — Nézze.

Az öreg Máté meg csak annak a könynek a forrását nézte egyre, mely megrendítette a lelkét.

Odavonta maga mellé az almafa alá.

— Én édesem, én drága gyönyörűségem! — ismételte remegő hangon, hogy édes apai szeretetének melegével szárítsa le a megindult könyek útját, — aztán dédelgette, cirógatta és remegett a hangja, reszkettek kérges kezei.

— Sirtál kicsiny virágom, sirtál.

— Dehogy is édesapám, — válaszolt hirtelen a leány és átkarolta az apja nyakát édes mosolylyal lelkes kacagással.

— Nézze, nézze, nevetek is.

— Így, így leányom, így szép vagy újra, mint a nyiló rózsa, így vagy te az én egyetlen jó kis árvám. — De ne sirj többé. — Könyeidet csak anyád tudott áttekinteni — szegény, én nem.

Egy fekete sirkereszt tűnt szemeik elé: örökös zárja tengernyi szeretetnek. A férj és a gyermek szíve megdobbant ettől a képtől.

Máté Zsiga sietve bontakozott kis leánya karjaiból. Nedvességet érzett szempillái alatt. — Még kicsalja a fájó emlékezet és ránehezedik keserűségével a leánya szívére.

— Láncos adta! — fakadt ki erőltetett mosolylyal, — ez a szél csak nem tud megpajtásodni az én vén szemeimmel sehogy. — Úgy a, könyeznek is már... No... no... lám...

És sietve tipegett a kert ajtaja felé. Ott aztán visszapillantott. Akkorára már alig is látott valamit a könyektől.

rendszerint azt szokták mondani, hogy az előre látható volt. Az öregebb és tapasztalt vadászoknak az ilyen könnyelmű és tapasztalatlan vadászok ellen formálisan össze kell esküdniök s alaposan kell azokat megszidni, úgy, hogy a reájuk zúduló szóvihart alaposan érezzék. A vadászvonal felé való könnyelmű lövésektől eltekintve, sokszor történik hiba még az által is, hogy egyes vadászok a hajtás iránya felé még akkor is lönek, ha a hajtók már jó közel vannak. Csodaszamba megy az, ha a hajtók közül ilyenkor néhányan le nem lövetnek. Hajtóvadászatoknál keményre fagyott mezőn ezen veszedelem még nagyobb, mert a lepattanó serét gyakran 300, sőt 400 lépésre is bír annyi erővel, hogy sérülést okozhat. Különösen a szem az, mely ilyenkor leginkább van a veszedelemnek kitéve; fővadra való vadászatnál, melynél a golyós fegyver használtatik, fagyos időben a veszedelem még nagyobb és különösen igen nagy elővigyázat használandó ott, hol bükkfarudak vannak, mert egy ilyen rudat érő golyó sokszor derékszög alatt tér el s okozhatja a legnagyobb szerencsétlenséget.

Mezei vadászatoknál mindenkor szem előtt tartandó az hogy a kilátást akadályozó kukoriczásokba, bokrokba és gabonaföldekbe sohase löjjünk, mivel nem tudhatjuk azt, vajjon azokban vagy azok mögött nincsenek-e emberek? A mezőkön esetlegesen tartózkodó emberek helyét mindig jól meg kell figyelni és emlékezetben tartani már csak azért is, mert sokszor gyermekeiket is magukkal viszik, a kik a növényzet között játszadozva, nem igen láthatók. Golyós fegyverből szabad mezőn vagy réteken löni felette veszedelmes, azért, mert a lövedék ezekről elpattanva, még igen nagy erővel és igen messze okozhat szerencsétlenséget.

Ha a vadász valami akadályon, p. o. árkon, kerítésen át, vagy egy meredek hegyoldalra akar menni, fegyveréből a töltényeket még akkor is vegye ki, ha csak egyedül van. Visszaugró zárrakkal ellátott

kakas nélküli fegyverek ez esetben azért előnyösek, mert ezeknél a véletlen elsülést biztosítani lehet. Kakasokkal ellátott fegyvereknél, különösen erdei sűrűségek átkaszalódásánál kell nagy elővigyázatot tanusítani.

Hogy kocsiban nem szabad töltött fegyverrel utazni, magától értetődő dolog. De tegye a vadász szokásává azt is, hogy faluba vagy vasuti indóházba, de semmiféle lakóházba szintén be nem lép töltött fegyverrel.

Hogy milyen összefüggésben vannak a szerencsétlenségek az egyes fegyvernemekkel, erre nézve mondhatjuk azt, hogy a kakas nélküli fegyverek e tekintetben határozott hátrányban vannak és pedig azért, mert bajos hirtelen megállapítani azt, vajjon ilyen fegyver lökés állapotban van-e vagy sem? A kakasos fegyver e tekintetben sokkal előnyösebb.*

Különös gondot igényel a háromcsövű (drilling) fegyverrel való bánásmód azért, mert a golyós és sörtés cső használatát igen könnyen össze lehet téveszteni. E tekintetben különösen veszedelmes az ilyen szerkezetű drilling, melynél a golyós cső használata csak egy egyszerű tolókára való nyomás által idéztetik elő, mert ha a vadász a golyós csövet nem használta s később söréttel akar löni, az említett tolóká visszanyomni gyakran elfelejti.

Éppen ilyen nagy gondot és elővigyázatot igényel a rögtönzővel ellátott fegyver, mert azt csakis akkor kell megnyomni, mielőtt a vadász fegyverét arcához emeli s ha nem lő a vadász, sohase felejtse el fegyverét kinyitni és a rögtönzőt működésen kívül helyezni.

Zárom soraimat azzal, hogy a vadászatnál elő-

*No ezt talán úgy általánosságban nem lehet kimondani, mert aki állandóan kakas nélküli fegyvert használ, — sokakról a magamról is alíthatom, csak akkor huzza fel a különben mindig önmagát elzáró fegyver tolókáját, ha löni kell.

Szerkesztő.

— Ejnye la, — morgott rá egyre, hogy hát ilyen vajféle puha a szive.

Mara visszaült az almafa árnyékába és előszedgette képzeletének elszakadozott fonalait. — Hol is hagyta csak? — Annál a kis házikónál melynek két lakója egy szívvél bír és a mely szív minden parányával szeret. Furcsa is az nagyon. De lehet, óh, nagyon lehet. Az ő szive is így tud szeretni.

És a szegény kis Mara képzelete ott maradt annál a szerelemittas szívnél soká. Egy ragyogó szép mese szövődött ahhoz a képhez, gyors fejleményekkel, végig rohanó tündéries bonyadalommal. Az eleje csupa élet, csupa boldogság volt, aztán hirtelen beborult a csillagos égbolt, fekete árnyék tört utat az illattal, fényvel borított életösvényen és a végén összedőlt, összetört valami, magával rántva örömet, boldogságot, szerelmet, mindent.

A lázas álomból csak a Mara szive került ki épen, meg egy férfié, aki, óh, aki bizonynyal nem tud így szeretni finom úri érzésével, mint ez az egyszerű paraszt leány.

— Nem tud! — szállt fel sóhajtása és úgy érezte, hogy ebben a pillanatban kialudt előtte minden élet.

Végigfutott tekintetével csipkés-szalagos ünnepi ruháján. Szép volt benne, nagyon szép, mint nyári köntöseben a vadvirágos mező, de mindez nem mutatta meg szerelmének fényét, illatát, hogy eljuthasson annak a térfinak a lelkéhez.

— Soha, soha se fogja megtudni! — tört elő kétségbeesése — és csillogó könnyekkel teltek meg melázó, fekete szemei.

Aztán elgondolta, hogy milyennek is kellene lennie.

Angyal arc a felhő fehér fodrai között, derült mosoly, okkossággal, szellemmel árnyalva, megkapó fényű pir, bűbajos varázsszal, szerelemittas szemek pajzánsággal, életerővel tele és könnyed nyulánk alak pehelyszerű, fodros ruhában. — Mért nem ilyen ő is, mint sok uri leány, mért nem ilyen? — Akkor megnyílnék előtte annak a megálmodott kis házikónak ajtaja, ahol egy közös szív minden parányával tudnak örökösen szeretni.

forduló szerencsétlenségeket csakis úgy lehet teljesen lehetetlenné tenni, ha a vadászat vezetését mindenkor a legtapasztaltabb vadászra bizzuk, ki a fegyverükkel könnyelműen bánó vadászokat az említett szigorú bánásmódban részesítené, ha pedig az sem használna, akkor az ilyen vadászoknak az erre hivatott hatóságok ne adjanak vadász-jegyet!

Firbás Adolf.

Egyesületi ügyek.

A következő felhívást kaptuk közlés végett:

Felhívás.

A Pozsony vármegyei erdészeti és vadászati altiszti fiók egyesület alulírt ideiglenes elnöke tisztelettel meghívja a Pozsony vármegye területén működő összes erdészeti és vadászati altiszt urakat, kivált pedig az egyesületi választmányi tagokat, hogy a Pozsonyban folyó évi május hó 18-án, tehát Pünköst vasárnapján, délelőtt 9 órakor a Haller János féle vendéglőben (Duna utca sarkán) megtartandó III-ik közgyűlésen megjelenni szíveskedjenek. A szomszédos vármegyéből vagy bárhonnan jelentkező tisztelt kártársakat mint vendégeket örömmel üdvözlőnk és szívesen látóknak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Jelentés az egyesület eddigi működéséről.
2. Az egyesület vagyonának kimutatása és elszámolása.
3. A tisztségviselők lemondása és új választás fogadtatása.

Somorjai sziget 1902 május 3.

Makky János
erdőaltiszt, ideiglenes elnök.

Névjegyzéke

azoknak, kik az alakuló Országos Erdészeti és Vadászati Altiszti Nyugdíj és Segély Egyesület tagjai óhajtanak lenni.

Sorsz.	Név.	Lakhely	Utolsó posta
501.	Reich János	Körmöcbánya	
502.	Ollé Pál	Csenke	Muzsla
503.	Pasztorek Antal	Szentgyörgymező	
504.	Bárany György	Radistya	Sajó Szt. Péter
505.	Vratarics Farkas	Bábony	Sajó-Ecseg
506.	Leviczky Géza	Varbó	Sajó Szt. Péter
507.	Sás Lajos	"	"
508.	Lehoczky Rezső	Radistya	"
509.	Payer József	Erenyő	Diósgyőr
510.	Mlinarcsek János	Parasznya	Sajó Szt. Péter
511.	Sóvári Jenő	"	"
512.	Ottó Ferencz	Valkó	
513.	Motz István	Győrös	Tenke
514.	Vági József	Élesd	
515.	Zsurkucz János	Márkaszek	Bihar Széplak
516.	Dezső Gábor	Óssi	Élesd
517.	Dávid János	B. Gyula	
518.	Erdődi Ferencz	Gyulavári	
519.	Nagy Gy. József	"	
520.	Szupkay Pál	Rozália	Szurdok
521.	Zemba Lajos	Szacza	Dragomérfa
522.	Rübl Ambrus	Dragomérfa	
523.	Bilász Lajos	Ivod	Dragomérfa
524.	Simon Gábor	Felső-Vissó	
525.	Riskovics Imre	"	
526.	Volner József	"	
527.	Schüller Antal	"	
528.	Vigyikán Péter	Sófalva	
529.	Román Miklós	Kövesliget	
530.	Sztodolni Károly	Iza	Huszt
531.	Gribószky János	M. Berezna	
532.	Lója Ferencz	Dolha	
533.	Béres Illés	Szinevér	
534.	Pászku János	Prigona	Kudsir
535.	Szontágh Elek	Szászsebes	
536.	Papp János	Magura	Kudsir

Pillanatra fellázadt a sors ellen, amely ily áldatlan körbe helyezte és nem osztott ki számára lelkéhez illő melegséget, de aztán eléje tűnt egy parányi reménysugár fénye. Beletogózott képzeletének teljes erejével; ráhelyezte egész lelkét, minden gondolatát és mosolygott hozzá boldogan, mint a törekeny játékszer csillogásához a lelkendezve tapsoló kis gyermek . . .

— Majd megjön minden . . . meg . . . meg . . .
Vajjon megjön-e?

Két cifra tollú madár szállt az almafa lombjai közé. Szorosan egymás mellé bújtak, egymás közvetlen közelébe és csipogtak, eleinte halkan, mintha suttognának, majd átcsapott hangjuk a mély érzésű, lelkes csattogásba. Sirás és kacagás színezete vált ki felváltva édes dalaikból hogy szinte félve várta az ember, melyiknek is szakad meg már a szíve. Aztán jött egy csúnya nagy madár. Rácsapott a szebbikre és elvitte.

— Jaj! — sikoltott fel Mara és odaugrott a megfojtott kis jószág aláhulló tollaihoz.

— Szegényke! — Rossz, rossz madár! — ismé-

telgette ökökre szorított kezekkel, mialatt szemei a magas légen révedeztek a rohanó nagy rabló madár nyomán.

A szomszéd kert kerítése mellett a fiatal erdész állt. Fegyverére támaszkodva nézte Marát, mosolyogva, gyönyörködve. Olyan szép volt így, naiv banksódásában égre meredt tündöklő szemeivel ez a mély érzésű gyermekes leány.

Mint egy tűnő eszményi jelenség, úgy ragadta meg az erdész lelkét ez a kép. Az egyszerűség a fenégséggel barátkozott itt össze. Csodálatos szép szövetség! Hasonló a természet összes titokzatosságához.

Vajjon mi adja neki ezt az erőt? — A szalónok pompával teli légköre szebbet bizonyít nyújthat ennél a szemek vagy az érzékeknek, de lélekemelőbbet, tisztaságában üdítőbbet aligha.

Pár perc alatt egy egész élettörténetet végig gondolt a fiatal ember. Az ő jövő története volt, karöltve ezzel a ragyogó vadvirággal. De aztán eljutott egy ponthoz, ahol utját állta a társadalmi törvények tilalom-

Sorsz.	Név.	Lakhely.	Utolsó posta	Sorsz.	Név.	Lakhely.	Utolsó posta.
537.	Kless Salamon	Bulzesd	Körösbánya	579.	Reisz Kálmán	Körösmező	
538.	Csányi János	Gredistye	Szászváros	580.	Horváth Sándor	"	
539.	Jávorka János	"	"	581.	Bakkay Lajos	"	
540.	Galucz Gábor	"	"	582.	Steinkugler Lipót	"	
541.	Mehrbródt József	R. Alunului	"	583.	Zahoránszky Antal	Tisza-Borkút	
542.	Atzberger Antal	Ó-Sebeshely	"	584.	Gondos Alajos	Tisza-Bogdány	
543.	Bágya Miklós	Szászváros		585.	Kövári Gyula	"	
544.	Szőke Sándor	Gross	Vajdahunyad	586.	Kerekes Károly	"	
545.	Tőke László	Alún	"	587.	Halácsuk Miklós	"	
546.	Kalmár Menyhért	Magura	Kudsir	588.	Kirmmer János	Rahó	
547.	Radutz János	Érzsébetlak	"	589.	Vizauer Gyula	"	
548.	Beskidt Gusztáv	Dónya	"	590.	Aczberger Ferencz	Berlebás	Rahó
549.	Heim Vilmos	Szászsebes		591.	Sipos Imre	Billin	"
550.	Szabó Márton	Teu	Szászcsor	592.	Sztudényi Sándor	Rahó	
551.	Tanhoffer István	Oása	"	593.	Ormósi Ipoly	Nagy-Bocskó	
552.	Donáth Lipót	Bisztra	"	594.	Illés József	"	
553.	Bendrofián Illés	"	"	595.	Tamás János	"	
554.	Erős György	"	"	596.	Weber Gyula	"	
555.	Drassovián János	"	"	597.	Pazák Márton	Mármarosziget	
556.	Redutz Gligor	Teu	"	598.	Melega Mátyás	Terebes-Fejérpatak	
557.	Moga Achim	Teu	"	599.	Gampe Imre	"	"
558.	Krupitzer Frigyes	Csibán	"	600.	Heinrich György	"	"
559.	Horváth József	Kudsir					
560.	Barb János	"					
561.	Zemba Ferencz	"					
562.	Szigeti János	"					
563.	Balomiri Romulus	Alkenyér					
564.	Zsolnai József	Dónya	Kudsir				
565.	Vizauer Mihály	Bisztra	Szászcsor				
566.	Bukur Miklós	Sugág	"				
567.	Miklós István	Sina-Dobra	"				
568.	Jászberényi Károly	Galacz	Zalatna				
569.	Keresztes Miklós	"	"				
570.	Szőke György	Zalatna					
571.	Petrik Miklós	Fenes	Zalatna				
572.	Asztalos Károly	Krivina	Zsidóvár				
573.	Bátory József	Csepely	Köttse				
574.	Bakkay Bódog	Körösmező					
575.	Roska Péter	"					
576.	Kovács Károly	"					
577.	Kossován János	"					
578.	Erdős Ignác	"					

fája . . . Ezentúl csak egy parasztleányt látott maga előtt, akinek véletlenül szép a szeme és tiszta a lelke.

— Adj Isten, Mara! — szólta át a kerítésen.

A leány fülig pirult az üdvözlés hallatára. Odafordult a fiatal ember felé, aztán hirtelen lesütötte szemeit.

— Nem tudtam, hogy itt van tekintetes ur, — válaszolt alig hallhatóan és ráhelyezte mélységes tekintetét.

— Néztem a szépségedet, Mara.

— Nem vagyok én szép.

— Jó is vagy, mint a mennyország lakói.

— Ne gunyoljon . . .

— Nem gunyollak. Arany a lelked, — ismerem.

Óh, ha ismerné! — suttogta magában a leány és megdobbant a szíve ettől a gondolatától.

A vasárnapi zeneszó zürzavaros hangját odavittte az őszi szellő.

— Miért nem mégy táncra, Mara? Ilyen szép leány hiányát megérzik a legények, — szólalt meg a zene hallatára az erdész.

(Folytatás következik)

Hasznos tudnivalók

Zöldtakarmány.

A kinek kora tavasszal zöldtakarmányra van szüksége, az legtöbbszörre őszi borsót, rozs vagy őszi-árpa-keveréssel vet. Ezek adnak a lucerna után legbiztosabban legtöbb takarmányt s a szarvasmarhák is jól eszik. Korai kaszálás után, egy másodikra is megőnnek, avagy ha gyengén lesznek kaszálva úgy magtermésre hagyhatók.

A fentemlített keverékek kora ősszel, augusztus, szeptemberben vetendők, mert ha meg az őszi folyamán megerősödhetnek, száraz időjárás alkalmával sem mennek tönkre ellenben pedig, ha tulbujak, úgy február végén legeltethetők. Magtermelés szempontjából a borsót csélszerűbb rozsszal vetni, azért, mivel az biztosabb védnövény, keményebb szalmája és szálasabb volta miatt nagyobb védelmet biztosít a borsónak. Mint zöldtakarmány ellenben az őszi-árpával vetett borsó jöhet előtérbe, mivel ez már mint zöldtakarmány is puhább, a jószág szívesebben eszi.

A magtermés azonban jó időjárás mellett árpával is sikerülni szokott s akkor darálva a keverék szarvasmarha- és sertéshizlaláshoz kitűnő takarmány.

A talaj tekintetében, habár nem mondhatni válogatóságnak, mégis, különösen magra termelésnél jobban szereti a nedvesebbet, mivel a száraz talajon a magvak nem fejlődnek ki annyira. Könnyű homoktalajon is jól kitelel, biztosabb azonban a borsó, ha árpa- és zabkeverékkel lesz itt elvetve.

Tavasszal is vethető. Ekkor is nagy mennyiségű takarmányt szolgáltat, természetesen azonban, hogy pár héttel később, mint az ősszel elvetett. Így ha csak lehetséges, célszerűbb azt ősszel vetni. A vetésre tavalyi magot jó használni, a melyből az esetleg a borsóban élősködő káros rovarok elszálltak. Szénának hagyva, a borsó nem oly jó takarmány, mint pl. a tavaszi búkköny, mert szárai fásabbak, levelei szívósabbak; ellenben besavanyítva, ha kellő zölden lett eltéve, kitűnő takarmány. (F. U.)

Különfélek.

Elöléptetések, kinevezések. A zsarnócai erdőhivatalnál előléptetve, illetőleg kinevezve lettek: I. oszt. főerdőorré: Chovanecz Antal. II. oszt. főerdőorré: Zimmermann Vincze, I. oszt. erdőörökké: Nemezc Arnold, Ruiszl Emil és Medriczky Milán; II. oszt. erdőörökké: Knobloch János és Halász Győző; III. oszt. erdőörökké: Kozák József, Kolpaszky József és Hraszkó József; I. oszt. erdőlegénynyé: Mészáros János; II. oszt. erdőlegénynyé: Huszár József, Buzalka Emil és Farbák Emil, végül II. oszt. segéderdőorré Rizner Rezső. Gratulálunk!

Eltolt hid. Valóban amerikai módon végezett az American Bridge Co., nevű hidépítő-társulat az Allegheny folyón levő fort waynei vasuti hiddal. Az 1100 láb hosszú és 1500 tonna súlyú hid már negyven év óta állott egy helyen. Az utóbbi időben szükségessé vált, hogy a hidat eredeti helyéről 25 lábbal alább vigyék. Az eltolást a napokban hajtották végre. A hidépítő társulat 250 emberrel fogott munkához és hét óra alatt a hid nemcsak új helyén volt, hanem a hét óra elteltével már egy hosszú tehervonat is áthajtatott rajta.

Amerikai virilisták. Amerikában természetesen még a virilisták is amerikaiak, már az adójuk summájára értve ezt a jelzőt. A newyorki adókiadó bizottság most közzétett egy listát, azét a száz emberét, a ki a legtöbb adót fizeti az újvilágban. A lista elejét a jönevű Vanderbilt-család foglalja le a maga tagjai részére. Legelőször áll az érdemes G Vanderbilt, a ki évi kilenc millió egyenes adóval járul hozzá, hogy az Unió háztartása rendben legyen. Utána következik W. K. Vanderbilt négy millió ötszáz ezer koronával, ugyanannyit fizet az okvetetlenül szép és bájos Vanderbilt Alisz kisasszony is. Már A. G. Vanderbilt csak két millió kétszáz ezer koronát fizet, B. E. Vanderbilt még ennyit se, csak egy millió kétszáz ezer, C. Vanderbilten meg igazán megeshetik az ember szíve, az ő egyenes adója egy esztendőre nyomorult félmillió korona. Carnegie és Rockefeller egyenként öt-öt millió koronával szerepelnek a listán. Mi nem győzünk panaszkodni, hogy nagy az adó, nem győzzük; hát akkor ezek a szerencsétlenek mit szóljanak?

Hogyan kell leülni. A Fürs Haus című német ujság legújabb számában egy mindenesetre igen művelt asszony, a ki magát egyszerűen Ágnes néni-nek nevezi, hasznos tanácsokat ad a német kisasszonyoknak, hogyan viselkedjenek társaságban. A gondos tante figyelmét természetesen nem kerüli el az a fontos kérdés sem, hogyan kell egy művelt kisasszonynak leülnie. Erről szó szerint a következőket mondja:

„Mindenekelőtt kiszemeljük a széket, a melyen helyet akarunk foglalni. Nyugodt léptekkel közeledünk feléje egész három-négy centiméternyi távolságig, a mi arra való, hogy a testünk, a leüléshez szükséges mozdulatokat szabadon végezhesse. Most jobb lábunkkal kissé előrelépünk, ugyancsak e lábunkkal lábujjhegyre emelkedünk, míg térdben meghajlott ballábnak bokában kissé befelé fordítjuk. Mialatt lefelé ereszkedünk a szék felé, jobblábnak rövidet ugrik. Ezzel a test súlya a meghajlott ballábra vivődik át, a minek természetes következt, hogy a csendes ereszkedéssel a székre süllyedünk. Mialatt ez történik, mind a két térdnek erősen hajolnia kell. Az elhelyezkedés lehetőleg úgy történjék, hogy egyenesen ülve, hátunk a szék hátát érje. Elhelyezkedvén, a jobblábat úgy kell előrenyújtani, hogy a cipő orra két-

három centiméternyire látható legyen és a térdhajlás ne törje meg a homloktól a lábujjhegyig tartó egyenes vonalat. A székről való fölkelésnél, természetesen megfordított sorrendben, ugyanez az eljárás“.

Igy aztán könnyű — kulturfolkot nevelni!

Szerkesztői üzenetek.

Ratimonszky Gábor urnak, Molnos. Előfizetése a folyó hó 15-én jár le. Hozzánk intézett kérdéseire többnyire cikkeinkből olvashatta ki a feleletet, mert ezekhez nem egy jó eszmét szolgáltatott s reméljük, hogy ezt jövőben is megteendő. Rendkívül nagy elfoglaltságunk mellett néha szinte lehetetlen mindenre kiterjeszteni figyelmünket s így megeshetik, hogy valamely kérdés megfejtetlen marad. Most éjt napot összevetve dolgozunk az egyesület ügyében s reméljük, hogy azt nem sokára dűlőre vesszük. **Matuska József** urnak. Királyhalmi. A III. szoba részére rendelt lapra csak december 31-ig volt előfizetve s így egy negyed év hátralékban marad. Most szíves soraira ezt a címet töröltük. **Ördög Ferencz** urnak, Aranyág. A 4. kor. beérkezett szeptember végéig terjesztette ki előfizetését. **Galucz Gábor** urnak, Gredistye. Ugy a januárban küldött 1, mint a mostani 3 korona beérkezett nyugtatjuk. **Hrabáz Antal** urnak, Oroszveg. A 27. számot elküldtük. **Virányi János** urnak, V. Kamarás. Az erdőőri szakiskolákba való felvételre vonatkozó hirdetmény még eddig nem lett kiadva a földmívelésügyi ministerium által, de már a legközelebbi napokban várható s akkor azt lapunk is egész terjedelmében hozni fogja. **Szilágyi Pulkó János** urnak, Zenta. A jövedelmi adója után az 1890 évi I. t. cikk 25. § d) pontja szerint nem köteles útdót fizetni s ha ezzel hibásan és alaptalanul megrótták, bélyegtelen kérvényben a vármegye alispánjánál kérje annak törlését. Ház vagy föld adó után azonban az erdőörök is kötelesek útdót fizetni.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó
Podhradszky Emil.

Ajánlkozások.

Shakiskolát végzett s az erdőőri szakvizsgát kitűnő eredménnyel letett 32 éves uradalmi erdőőr, ki úgy az erdészeti, mint vadászati teendőket teljesen érti, folyó évi október 1-ére mostaninál megfelelőbb állást keres. Címe a lap szerkesztőségénél megtudható. 1—3

Most magasabb rangu uraságnál szolgáló s erdőőri szakvizsgát tett fiatalember olyan helyen keres megfelelő alkalmazást, hol megnősülhetne. 1—6

Skaba Károly H.

Budapest, VI., Váci-körút 33. sz.

A gyár alapított 1865. évben.

Ajánlja saját gyári raktárát, mindennemű vadászfegyverekben, revolverekben, pisztolyokban, kardokban, satkantyukban, vadász, vivo és sporteszközökben fegyverrészek és löeszközökben valamint mindennemű lőszerben.

Wänzel, Werndel és Kropatschek karabélyok mindig raktáron vannak.

Javitások is elfogadtatnak.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küld.

Első rangú egyenruházati intézet

Blum és Társa

Szerb kir. udv. szállítók. Ő cs. és kir. Fensége József Főherceg udv. szállítói.
A nagyméltóságu Földmívelésügyi m. kir. Ministerium hivatalosan megbízott
erdészeti egyenruha szállítói.
Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

BUDAPEST IV. Belváros, Sütő utca 2. szám, a Szervitater sarkán.

Saját műhelyeink a házban: Sütő utca 2, Szervita tér 8, Hajó utca 3.

A XVIII. számú, kimerítő tartalmu árjegyzékünk közrebocsajtása alkalmából ajánljuk legkészségesebb szolgálatainkat, minden néven nevezendő, — mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu

ERDÉSZETI és ERDŐ ALTISZTI EGYENRUHÁK

nemkülönb felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

s eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt, — a betekinthező számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb meglegedésére hoztuk kivitelbe.

POLGÁRI RUHÁK

a legújabb francia és angol divat szerint, szinte jutányos árban készítettnek. — Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerezünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk,

Óvjuk igen tisztelt megrendelőinket oly czégektől, kik olcsó reklám árak által régi vevőinket megteveszteni óhajtják, miután jutányosabb árt csak is az anyag és kiszolgálás rovására nyujthatnának.

Kívánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

Szerb királyi udvari szállítók.

Ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltóságu Földmívelésügyi Ministerium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha-szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

Jutányos árak.

STEGMANN JÁNOS könyvnyomdája
Szász-Sebesen

elvállalja minden könyvnyomdai munka gyors és csinos elkészítését a legolcsóbb árak mellett.

Névjegymegrendeléseknél mintával is szolgálók és azok a megrendelés napján eszközöltetnek.

MÁGYARHON ELSŐ LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE

BRAUSWETTER JÁNOS

SZEGEDEN
CS. ÉS KIR. KIZÁRÓLAGOSAN SZAB.
KRONOMETER- és MŰ-ÓRAS
FELTALÁLÓJA ÉS RÉMONTÖR.
INGAÓRÁKNAK STB. STB.

ÓRÁK, ÉKSZEREK
10-ÉVI JÓTÁLLASSAL
KÉSZPENZÉRT, VALAMINT
RÉSZLETFIZETÉSRE
JAVÍTÁSOK 5 ÉVI JÓTÁLLÁS MELLETT.

KÉPES ÁRJEGYZÉK 2000 ILLUSZTRÁCIÓVAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE

Dr. Lendl Adolf
világhírű

zoologiai laboratoriuma elvállal szárnyasokat és szörmés vadat kitömésre.

Jutányos árak, kitűnő munka, művészes kivitel.

Budapest, II. Donáti u. 7.

A természet és Halászat

állattani, vadászati és halászati képes folyóirat. Egy évre 6 kor. Megjelenik havonként kétszer.

Mutatványokat ingyen küldünk.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.